

S.G.

ROMANIA

Administrația
Prezidențială

Departamentul
Securității Naționale
Secretariatul Consiliului Suprem de
Apărare a Țării

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE

Intrare Nr. 1122/2024
20 Luna 03 Ziua 26

Telefon: 021.312.0724 | Fax: 021.311.20.43

E-mail: esat@presidency.ro

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. 2/2106 CP
20 Luna 03 Ziua 26

NESECRET

Exemplarul nr. 1

Nr. DSN1//287 din 24.03.2026

Domnule Președinte,

Prof. Kizdoki

Urmare la scrisoarea dumneavoastră nr. Plx. 3 din 2 februarie 2026, prin care solicitați Consiliului Suprem de Apărare a Țării (CSAT) avizarea *Propunerii legislative privind unele măsuri necesare pentru implementarea proiectelor de securitate națională în domeniul hidroenergiei*, vă comunicăm următoarele:

1. Conform prevederilor art. 4 lit. d) din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul avizează proiectele de acte normative inițiate sau emise de Guvern României, în domeniile strict enunțate de lege.

2. Propunerea legislativă reprezintă o inițiativă parlamentară, astfel că aceasta nu face obiectul avizării CSAT, dar, în baza principiului colaborării loiale între autoritățile statului și din perspectiva implicațiilor generate de adoptarea sa, inclusiv asupra statutului și activității Consiliului, inițiativa legislativă a fost supusă unei analize aprofundate, bazată, inclusiv, pe punctele de vedere transmise de către instituțiile Sistemului Național de Securitate, rezultând următoarele observații:

- În forma sa actuală, proiectul este conceput ca un act normativ de derogare sistematică de la regimurile juridice de drept comun (protecția mediului, expropriere, urbanism și autorizare, achiziții publice, protecția patrimoniului), prin intermediul unui mecanism de calificare formală („securitate națională”) care declanșează, în bloc, excepții procedurale, în lipsa unor criterii materiale adecvate, făcându-l incompatibil cu exigențele constituționale privind calitatea legii și regimul restrângerii exercițiului drepturilor fundamentale;

- Art. 53 din Constituție permite cu titlu exceptional restrângerea exercițiului (și nu a existenței) unor drepturi, numai dacă se impune și este necesară într-o societate democratică, exclusiv pentru cauzele expres și limitativ enumerate în text și numai cu respectarea strictă a tuturor condițiilor enunțate. Curtea Constituțională în jurisprudența sa a arătat că de esența legitimității constituționale a restrângerii exercițiului unui drept sau al unei libertăți este caracterul excepțional, temporar și proporțional al acesteia;

- Proiectul intră în contradicție directă cu logica instrumentelor europene de mediu și cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care a statuat constant că statele membre nu pot goli de efect util obligația evaluării prin excluderi normative generale și că evaluarea trebuie să rămână una concretă, raportată la proiect și la contextul său.

**Domnului SORIN-MIHAI GRINDEANU
PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR**

NESECRET

În același registru, calificarea internă a proiectelor ca „situații excepționale și urgente” nu poate substitui cerințele europene privind justificarea și condițiile stricte ale eventualelor excepții, care sunt de interpretare restrictivă și și aplicabile numai în situații individual determinate.

Soluția induce un deficit de legalitate și securitate juridică și creează un risc serios de incompatibilitate cu obligațiile europene de transparență, concurență și nediscriminare, astfel cum sunt transpuse în legislația internă.

- Conform art. 119 din Constituția României, rolul CSAT este de a organiza și coordona unitar activitățile care privesc apărarea țării și securitatea națională, la nivel strategic. Extinderea rolului acestuia spre o zonă cu efecte normative și administrative directe asupra unor regimuri juridice civile și administrative, poate echivala cu conferirea către o autoritate administrativă a unor atribuții de natură apropiată legiferării. Se deplasează centrul de greutate de la competența autorității legiuitoare (Parlamentul) și a celei delegate (Guvernul) către CSAT, astfel acesta ajunge să exercite, în substanță, o funcție quasi-normativă, incompatibilă cu principiul separației puterilor în stat.

Totodată, CSAT nu are o poziție supraordonată în sistemul de autorități publice din România și nici scopul de a se implica în acte ale puterii executive de maniera în care, contrar art. 102 din Constituție, să ajungă să asigure aspecte de realizare a politicii interne, care este un fundament al rațiunii guvernamentale de a exista.

Mai mult, prin lege organică, este consacrat caracterul secret al ședințelor CSAT și regimul specific de comunicare a hotărârilor acestuia¹. În măsura în care hotărârea CSAT constituie actul declanșator al unui regim juridic special, cu efecte asupra drepturilor și intereselor legitime ale unor terți, apare problema accesibilității și opozabilității actului în raport cu destinatarii indirecti ai efectelor sale.

- Propunerea legislativă conduce la atribuirea simultană a unor multiple calități proiectelor, de la „proiecte de securitate națională” și „lucrări de utilitate publică” până la „obiective militare” și „zone militare restricționate”, creând o instituție juridică sui generis, hibrid, pentru o categorie de proiecte de securitate națională în domeniul hidroenergiei, care împrumută caracteristici aplicabile diferitelor tipuri de proiecte, al căror regim juridic este clar definit de actele normative care le reglementează;

- Prevederile propuse la art. 1 alin. (4) sunt lipsite de claritate și nu par a se corela cu cele ale alin. (2); nu este clar dacă proiectele declarate de securitate națională în domeniul hidroenergiei sunt cele enumerate la alin. (4) și declarate ca atare prin hotărârea CSAT sau dacă proiectele de la alin. (2) sunt distincte de cele de la alin. (4);

- proiectele nu pot fi considerate obiective militare sau zone militare restricționate, acestea având semnificațiile atribuite potrivit normelor speciale (art. 3 lit. h) și m) din Legea nr. 122/2011, cu modificările și completările ulterioare).

¹ Art. 12 alin 1 (1) din Legea nr. 415/2002: ”Hotărârile Consiliului Suprem de Apărare a Țării [...] se comunica autorităților administrației publice și instituțiilor publice la care se referă, integral sau în extras, cu excepția celor pentru care se hotărăște altfel. Hotărârile care au caracter de secret de stat se comunica cu respectarea prevederilor legale privind protecția informațiilor clasificate”.

3. Din perspectiva noastră, adoptarea propunerii legislative, în forma actuală, ar putea produce o perturbare majoră la nivel juridic și instituțional, cu efecte imediate asupra aplicării sale, în special prin:

- declanșarea controlului de constituționalitate, prin sesizări întemeiate pe vicii structurale (calitatea legii, separația puterilor, restrângerea drepturilor, accesul la justiție, protecția proprietății, retroactivitatea);

- creșterea semnificativă a litigiilor de contencios administrativ;

- expunerea României la proceduri europene de constatare a neîndeplinirii obligațiilor asumate.

4. Învederăm că, la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 175/2022 *pentru stabilirea unor măsuri privind obiectivele de investiții pentru realizarea de amenajări hidroenergetice în curs de execuție, precum și a altor proiecte de interes public major care utilizează energie regenerabilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, aprobată prin Legea nr. 303/2023, se prevede că **obiectivele de investiții hidroenergetice enunțate în anexă sunt proiecte de interes național/importanță/securitate națională**, pentru a căror realizare este permisă scoaterea terenurilor din circuitul agricol și din fondul forestier național.

Proiectele hidroenergetice din anexa la OuG nr. 175/2022 sunt menționate și în Expunerea de motive a proiectului supus analizei.

5. În acest context, vă propunem analizarea oportunității:

- reconsiderării mecanismului procedural de declarare a proiectelor în domeniul hidroenergiei ca fiind de interes național, prin implicarea activă a autorităților cu competențe în domeniu, astfel încât rolul CSAT să rămână unul strategic;

- stabilirii unor criterii clare pe baza cărora să fie declarate proiectele de securitate națională în domeniul hidroenergiei.

Cu stimă,

**CONSILIER PREZIDENȚIAL,
ȘEFUL DEPARTAMENTULUI
SECURITĂȚII NAȚIONALE**

MARIUS-GABRIEL LAZURCA

